

Zitting 2001-2002

5 juni 2002

BEKNOPT VERSLAG

MIDDAGVERGADERING

INHOUDSOPGAVE

Actualiteitsdebat

- Actualiteitsdebat over de afbakening van de kwetsbare gebieden
  - Bespreking
(Sprekers : de heren André Denys, Jos Bex en Jacky Maes, mevrouw Isabel Vertriest en minister Vera Dua) 3

Actuele vragen (*Regl. art. 82*)

- van de heer Frans Ramon (Kritiek van 11.11.11 op het beleid inzake ontwikkelings-samenwerking)
met antwoord van minister Bert Anciaux 7
- van de heer Dirk De Cock (Vlaams feestlied voor de viering van 700 jaar Guldensporenslag)
met antwoord van minister Paul Van Grembergen 8
- van de heer Jos Stassen (Kritiek van Unizo op de nieuwe regeling inzake expansiesteun)
met antwoord van minister-president Patrick Dewael 8

- van de heer Didier Ramoudt (Schadevergoeding voor de slachtoffers van de vliegramp in Oostende)
met antwoord van minister Paul Van Grembergen 9
- van de heer Jan Van Duppen (Behoud en bescherming van het Noordzeehotel in Knokke)
met antwoord van minister Paul Van Grembergen 9

Motie van orde

- Voorstel tot verdaging van agendapunten
(Spreker : de heer Francis Vermeiren) 10

Regeling van de werkzaamheden 10

Berichten van verhindering 10

MIDDAGVERGADERING VAN WOENSDAG 5 JUNI 2002

Voorzitterschap van de heer Norbert De Batselier, voorzitter

- *De vergadering wordt geopend om 14.11 uur.*

ACTUALITEITSDEBAT

Actualiteitsdebat over de afbakening van de kwetsbare gebieden

Bespreking

De voorzitter : Aan de orde is het actualiteitsdebat over de afbakening van de kwetsbare gebieden.

De bespreking is geopend.

De heer André Denys : Op dit ogenblik ben ik in verwarring. Voor het eerst in mijn politieke loopbaan maak ik het mee dat de oppositie staakt. Toen wij in de oppositie zaten, zijn we meermaals weggegaan voor de stemmingen, maar we hebben nooit geweigerd aan de debatten deel te nemen, zoals nu het geval is. Men kan zich dan ook afvragen hoe de oppositie haar parlementaire opdracht vervult.

Ik ben echter ook in verwarring gebracht door de interviews van minister Dua. Als lid van de regering valt ze de werkwijze van de regeringsleider aan en daar til ik zwaar aan. Ik geloof immers in de politiek en wil de antipolitiek bestrijden. Meningsverschillen tussen regeringsleden heb ik in mijn parlementaire loopbaan vaker meegemaakt, maar dit nog nooit. Van een fractieleider kan ik een dergelijk interview aanvaarden. Ik heb dan ook geen enkel probleem met het interview van de heer Sannen in De Morgen, ook al ben ik het niet eens met sommige van zijn uitspraken. Maar als men niet meer kan functioneren in een regeringsploeg waartoe men toch wil blijven behoren, waar blijft dan de coherente visie ?

Binnen de VLD behoor ik niet tot de grootste voorstanders van paars-groen. Toch vond ik dit de juiste formule voor deze regeerperiode, na veertig jaar regeren met de christen-democraten. Binnen deze context ben ik een grote verdediger van het paars-groene project, van de regeringsleider en van de verschillende regeringsleden. Als we het geloof in dat project willen behouden, moeten we zorgen voor samenhang binnen de regeringsploeg.

Het beeld dat de minister schept alsof de minister-president aan 'Dua pesten' zou doen, stemt niet overeen met wat ik ervaar in de partijbureaus en de fractievergaderingen. Er is soms wel discussie over de aanpak van minister Dua, maar nooit heb ik ervaren dat het de bedoeling zou zijn haar te pesten.

Dit debat is noodzakelijk, zeker na deze voormiddag. De VLD-fractie wil immers duidelijkheid over het standpunt van minister Dua in het dossier van de kwetsbare gebieden. Vorige week vrijdag viel er binnen de Vlaamse regering een beslissing over dat dossier, maar nu is er twijfel ontstaan over de manier waarop de minister het tegenover Europa zal verdedigen.

Om dit probleem in zijn context te plaatsen, moet ik kort de historiek schetsen van de nitraatrichtlijn en van de kwetsbare gebieden. De kern van het debat is het spanningsveld dat in het begin van de jaren negentig is ontstaan tussen landbouw en ecologie. De bredere invalshoek is onze geloofwaardigheid ten opzichte van Europa en ons verzoek aan Europa om mee te werken aan een realistische oplossing.

Het debat dreigt gehypothekerd te worden door een aantal handicaps : de geblokkeerde situatie bij het begin van de legislatuur, het laattijdig indienen van het voorstel bij Europa en het gebrek aan Vlaamse eensgezindheid om het voorstel te verdedigen.

Bij het begin van deze regeerperiode was het dossier van de overbemesting volledig geblokkeerd, omdat de toenmalige CVP haar verantwoordelijkheid niet durfde op te nemen. Onder druk van de Boerenbond was immers beslist om het dossier op te schorten totdat Europa zich had uitgesproken over de vergoedingen. Wij hebben ons daar steeds tegen verzet. De blokkering was onverantwoord, gezien de stijgende mestoverschotten, de minimale inspanningen op het vlak van mestverwerking, de toenemende jacht op landbouwgronden en de steeds slechtere resultaten van de grondwatermetingen.

Wij hebben ervoor gezorgd dat MAP 2 werd gedeblokkeerd en hebben MAP 2bis laten goedkeuren. Daarbij werd er eindelijk echt werk gemaakt van mestverwerking; de nutriëntenhalte werd ingevoerd; er kwam een strengere uitrijregeling; de normen werden scherper gesteld; er werden middelen uitgetrokken voor warme sanering.

De heer Jos Bex : Uit de commissieverslagen blijkt dat de heer Denys het mestverwerkingsplan wilde afwachten vooraleer er een beslissing werd

genomen. De heer Denys moet eerlijk zijn over de standpunten die hij zelf in het verleden heeft ingenomen.

De heer André Denys : Ik zal dadelijk reageren op uw opmerking, die past in het vervolg van mijn betoog.

De VLD heeft in het verleden herhaaldelijk blijk gegeven van politieke moed. Zo hebben we ons steeds verzet tegen de mestlekken naar Wallonië. Onze houding heeft geleid tot een mentaliteitswijziging. De sector werd geresponsabiliseerd. Voor het eerst formuleerden de landbouworganisaties zelf voorstellen.

Gezien de moed waarvan de VLD in het verleden blijk heeft gegeven, erger ik me aan bepaalde perscommentaren die het doen voorkomen alsof de VLD geen inspanningen heeft gedaan.

Tijdens deze regeerperiode is er één fout gemaakt : het dossier over de kwetsbare gebieden werd te laat voorgelegd aan de regering. Het dossier was daarom nog niet voldragen toen het eind 2001 moest worden voorgelegd aan Europa. De wetenschappelijke onderbouw van het rapport was betwist. De laattijdige indiening heeft Europa negatief beïnvloed. Er zijn verschillende oorzaken voor de laattijdigheid : de minister heeft het dossier onderschat, de milieu-organisaties hebben het te zeer behandeld als een symbooldossier en de landbouwsector heeft mogelijk te lang de indruk gewekt akkoord te gaan met de meetmethodes. Daardoor kon er niet tijdig een open debat plaatsvinden dat de sector moest responsabiliseren.

De VLD-fractie zag toen nog slechts één uitweg : het onafgewerkte voorstel van de minister goedkeuren en een herziening vragen van het meetstelsel. De minister-president heeft dan het standpunt van de landbouwsector overgenomen om het dossier nog enkele maanden uit te stellen, totdat er een definitieve regeling op papier stond. We waren intussen toch al te laat.

We hebben op deze manier nooit valse verwachtingen pogen te creëren. De boeren willen immers de waarheid. In het verleden hebben we bewezen dat we ons niet op sleeptouw laten nemen door de landbouworganisaties : de invoering van de nutriëntenhalte stuitte op zware kritiek in de landbouwsector en bij CD&V. Ook nu gaan we onze verantwoordelijkheid niet uit de weg : we steunen het huidige voorstel. We zijn nooit ingegaan op

vragen van landbouwers om een kaart op hun maat te maken.

Het voorstel is correct. Heel Vlaanderen is potentieel kwetsbaar maar het accordeonprincipe wordt toegepast. De sector wordt geresponsabiliseerd. Op basis van een verfijnd meetnet wordt er een sociale controle ingevoerd. Daarom zal elke landbouwer alles doen om onder de grens van 50 milligram nitraat per liter water te blijven.

De Bond Beter Leefmilieu spreekt schamper over een kaart van gekwetste gebieden. Hij pleit voor de toepassing van een ongenueanceerd voorzorgprincipe waarbij alles wat potentieel kwetsbaar is, als kwetsbaar ingevuld moet worden. Als men dat principe vandaag zou toepassen op de biologische landbouw, dan moet men daarmee stoppen tot het garantiesysteem 100 procent sluitend is. Anders is er een potentieel gevaar voor vergiftiging. Terecht denkt niemand eraan om dat te eisen.

Door de laattijdigheid staan we in het defensief tegenover Europa. Dat betekent echter niet dat we verloren zijn. Paars-groen heeft op het federale niveau bewezen dat het vanuit een slechte positie Europa toch kon overtuigen. Dat was onder meer het geval in de dioxinecrisis, in het mond- en klauwzeerdebaat en met de BSE-ziekte. Europa moet weten dat paars-groen een offensieve politiek voert. We moeten echter zelf geloven in de voorgestelde oplossing. Dit debat is dan ook noodzakelijk. De VLD-fractie wil weten of minister Dua gelooft in de voorgestelde oplossing. Wil ze deze oplossing met overtuiging verdedigen in Europa ? Ik twijfel daaraan. Ik heb immers de indruk dat de minister de actie van europarlementslid Staes indekt.

We hebben argumenten om ons te verdedigen in Europa. Om Europa te overtuigen moeten we evenwel zelf overtuigd zijn. Ik hoop dat dit debat daarin duidelijkheid schept. (*Applaus bij de VLD*)

De heer Jacky Maes : Het ziet er niet naar uit dat we de landbouwers een dienst bewijzen met dit debat, waarvan de relevantie ontbreekt. Europa wil dat er minder bemest wordt omdat de nitraatvervuiling van het grondwater moet afnemen. De boerenoorlog over het MAP en de kwetsbare gebieden duurt voort en de broodwinning van de boer blijft onzeker. Ik weet niet of de demarche van de minister-president veel aan de inhoud zal veranderen. Ik hoop dat hij op voorhand informatie ingewonnen heeft bij de Europese Commissie over

de slaagkansen van de afbakening van 46 procent. Het wekken van illussies is immers geen goede zaak voor de landbouwers.

Er zijn verschillende documenten en onderzoeken die stellen dat Vlaanderen ofwel volledig ofwel vrijwel volledig moet aangeduid worden als kwetsbare zone. Volgens deskundigen zijn niet alle documenten goed onderbouwd. Sp-a heeft al verschillende keren gesteld dat het voorstander is om volledig Vlaanderen als kwetsbare zone water aan te duiden. We hebben ons standpunt evenwel niet opnieuw tegenover de pers verduidelijkt om het democratisch overleg binnen de Vlaamse regering niet te hypothekeren.

Tijdens de onderhandelingen over de 54 procent heeft sp-a verschillende keren gesteld dat ze geen probleem heeft met de totale oppervlakte nieuw voorgestelde kwetsbare zones water, integendeel : die oppervlakte is voor onze fractie zelfs te klein.

Voorts betreurt sp-a dat veel te weinig rekening gehouden is met de kwetsbaarheid van het ondiepe grondwater. Onze fractie heeft bedenkingen bij de gehanteerde afbakeningsmethode en vraagt daarom een bijkomende wetenschappelijke doorlichting.

Dat standpunt is niet alleen ingegeven door een bekommernis voor het leefmilieu, maar door een rechtvaardigheidsgevoel. Voor de stikstofbelasting van het oppervlaktewater in Vlaanderen is de landbouw voor 57 procent verantwoordelijk. De vraag is dan ook of men de landbouwers in de hydrografische zones met slechts één MAP-meetpunt strenge maatregelen kan opleggen, terwijl er geen maatregelen genomen worden voor de huishoudens en de industrie die verantwoordelijk zijn voor de overige 43 procent van de stikstofbelasting.

Het is niet correct te stellen dat de beslissing van de Vlaamse regering misdadig is door ongeveer 8 procent van de door minister Dua voorgestelde kwetsbare zone af te nemen. De oorspronkelijk voorgestelde oppervlakte van 54,4 procent was niet goed onderbouwd. Het nieuwe afbakeningsvoorstel van 46 procent is dat wel. De methodiek van de aanduiding van kwetsbare zones water is aanzienlijk verbeterd. We hebben de indruk dat noch de heer Staes, noch de Europees Commissaris voor Leefmilieu op de hoogte zijn van de gebruikte criteria. Het is spijtig te moeten vaststellen dat de verantwoordelijken en de beleidsvoorbereiders binnen de Europese Commissie niet goed op de

hoogte zijn van de specificiteit van de landbouw in Vlaanderen.

Een ander punt is dat de lobby van de kunstmestindustrie een grote invloed heeft gehad op de nitratenrichtlijn. De enige verplichte norm is die van 170 kilogram stikstof uit dierlijk mest. Kunstmest wordt veel losser gelaten in de richtlijn.

Door de vierde verstrenging van de algemene bemestingsnorm vanaf 2003 wordt het verschil tussen de algemene normen en de normen in kwetsbare zones water klein. Vlaanderen heeft trouwens de strengste mestwetgeving in Europa.

Bij eutrofiëring moet men niet zoals nu enkel met opneembare nitraten rekening houden, maar ook met fosfaten. Uitgaan van fosfaten zou de norm op 30 procent brengen, zoals trouwens bepaald is in het mestdecreet.

De financiële steun voor plattelandontwikkeling is toegezegd door de Europese commissaris voor Landbouw Fischler. Door de aanduiding van 46 procent van de oppervlakte cultuurgronden is de kwetsbare zone water verviervoudigd. Er is dus een belangrijke vooruitgang. Het programma voor plattelandontwikkeling bestrijkt de periode 2000-2006.

De Vlaamse regering heeft al veel tijd verloren want een aantal regelingen over beheersovereenkomsten en subsidies voor bebossing, goedgekeurd vóór december 2000, zijn nog steeds niet in het Staatsblad verschenen. Al die gegevens zwakken het argument van het ontnemen van Europese steun af.

Door de strengere normen is het mestoverschot toegenomen en de veestapel is tot 1999 blijven aangroeien. De export van voedingsstoffen is niet aanzienlijk gestegen en mestverwerking is niet op gang gekomen. Zonder heffingen en superheffingen, zal het mestoverschot in onze ecosystemen terechtkomen. Afbouw van de veestapel en afroming van de nutriëntenhalte bij overdracht van vergunningen, zijn ecologisch efficiënter dan bijkomende afbakeningen. (*Applaus bij de VLD, sp-a, AGALEV en VU&ID*)

Mevrouw Isabel Vertriest : De heer Denys houdt te weinig rekening met Europa. De Vlaamse regering speelt met vuur want er is wel degelijk een koppeling tussen de steun voor plattelandontwikkeling en de uitvoering van de Europese richtlijnen. Het oppervlakte en grondwater in

Vlaanderen is vervuild en we moeten optreden. Ondanks de inhaalbeweging van de laatste jaren, voldoet Vlaanderen nog niet aan de Europese milieuwetten. Er bestaat wel degelijk een risico dat we de 200 miljoen euro steun voor plattelandsontwikkeling verliezen. In maart is dat argument aanvaard in een motie. De beslissing van de regering om de regeling te herbekijken miskent het parlementaire werk.

Het duidelijke, zij het informele, antwoord van Europees Commissaris Wallström negeren zal de verhouding tussen Vlaanderen en Europa meer onder druk zetten.

De voorliggende oplossing houdt geen rekening met de eutrofiëring. In ingebrekestellingen eist Europa een ruimere afbakening. Nog steeds worden een aantal milieuriichtlijnen in Vlaanderen niet toegepast. Ik ben gedeeltelijk tevreden met het bereikte akkoord omdat het volledige Vlaamse grondgebied als potentieel kwetsbaar wordt bestempeld, omdat de algemene bemestingsnormen verlaagd worden en omdat de algemene uitrijregeling verstrengd wordt.

We moeten minister Dua wapenen voor de discussie met Europa. Daarom moeten de verschillende richtlijnen zo snel mogelijk geïmplementeerd worden, onder meer door de goedkeuring van een decreet over integraal waterbeheer en de toepassing van de vogel- en habitatrichtlijn.

De verlaging van de mestdruk en de vermindering van het aantal dieren zijn ook argumenten die zij kan gebruiken. Minister Dua spant zich al maanden in om een goede afbakening en een evenwicht tussen milieu en landbouw te vinden. De heer Denys stelt haar toewijding dus onterecht in vraag. (*Applaus bij sp-a, AGALEV en VU&ID*)

De heer Jos Bex : Tien jaar na de Nitraatrichtlijn, stelt de Vlaamse regering een onvoldragen oplossing voor. Deze oplossing is een modelstaat als Vlaanderen onwaardig.

De heer André Denys : Denkt u op dergelijke manier de Europese Commissie te overtuigen ? Vergeet niet dat uw ministers deze onvoldragen oplossing mee hebben goedgekeurd.

De heer Jos Bex : Dit compromis is en blijft een onvoldragen oplossing. Maar dat betekent niet dat we er niet achter kunnen staan.

In het Vlaams Parlement was men het erover eens

om 54 procent van het grondgebied als kwetsbaar gebied te beschouwen. Maar uiteindelijk heeft men zomaar, boven ons hoofd beslist om slechts 46 procent af te bakenen. Spirit blijft van oordeel dat we het volledige grondgebied als kwetsbaar moeten afbakenen. We zijn uiteraard bereid een compromis te aanvaarden. Maar elk dergelijk voorstel dient vooraf aan de Europese Commissie voorgelegd te worden en dat is nu niet gebeurd.

Ons meetpunt blijft het meest fundamentele discussiepunt. We hebben het hier gehad over het meetnet zelf, over de diepte waarop gemeten moet worden, over de manier waarop gemeten moet worden enzovoort. Ik kan alleen maar vaststellen dat we tien jaar na de goedkeuring van de Nitraatrichtlijn nog altijd niet over een goed meetnet beschikken. Maar daar is de huidige meerderheid niet alleen verantwoordelijk voor.

Wij vragen informeel spoedberaad tussen het kabinet en de Europese Commissie. Is Europa bereid in te stemmen met een afbakening van 46 procent van het grondgebied ? Aanvaardt de Europese Commissie het accordeonprincipe ? Ten slotte moeten we een voorstel doen voor eutrofiëring. Europa duidelijk maken wanneer we het decreet inzake Integraal Waterbeheer zullen uitvoeren, is terzake van groot belang. (*Applaus bij sp-a, Agalev en VU&ID*)

Minister Vera Dua : De Nitraatrichtlijn werd al in 1991 goedgekeurd waardoor Vlaanderen al op 20 december 1993, 20 december 1997 en 20 december 2001 kwetsbare gebieden had moeten afbakenen. De vorige regering was daar amper mee gestart en kwam uit op acht tot tien procent van het grondgebied. Ons doel was echter tegemoet te komen aan de richtlijn. Deze niet-naleving heeft geleid tot een gerechtelijke procedure die nu stilaan wordt afgerond. Die procedure bemoedijkt wel de communicatie met de Europese Commissie.

We hebben er niet voor gekozen om heel het grondgebied als kwetsbaar gebied te beschouwen omdat ik al drie jaar lang verkondig hoe belangrijk het is om de landbouwsector mee verantwoordelijk te maken. Hoe beter zij het mestdecreet naleven, hoe minder gebieden er afgebakend zullen worden.

In december van vorig jaar wilden we 57 procent van het grondgebied afbakenen. Waarom zo laat ? Omdat we er de voorkeur aan gaven te werken met een meetreeks van één jaar, namelijk van november 2000 tot november 2001. Het waren voor ons de

meest gunstige cijfers. Er was evenwel veel kritiek op de methodiek. Eén van de drie criteria, het grondwater, was volledig op een theoretisch concept gebaseerd. Na heel wat discussie hebben we beslist geen rekening te houden met dat criterium waardoor we op 46 procent zijn uitgekomen.

De lopende juridische procedure zorgde er wel voor dat we geen grondig overleg konden voeren met de Europese Commissie. Ik heb Europees Commissaris Wallström zelf gevraagd of ik het dossier mocht komen toelichten. Zij heeft geantwoord dat persoonlijk contact niet kan vanwege de gerechtelijke procedure. Technisch overleg op administratief niveau was wel mogelijk. Ik heb daaruit geleerd dat de Europese Commissie een groter gebied wou afbakenen, louter en alleen op basis van ons imago. De Commissie was wel gecharmeerd door onze responsabilisering.

Ik zal nu al het mogelijke doen om dit dossier te verdedigen tegen de Europese Commissie. We moeten de nadruk leggen op ons beleid, de resultaten ervan en uitpakken met een concreet actieprogramma. Voorts moeten we het grondwatercriterium spoedig opstarten. Door middel van een goed meetpuntennetwerk, kunnen we ons beleid later zelfs bijsturen. Ten slotte mogen we niet vergeten dat Vlaanderen volledig als kwetsbaar gebied afgebakend kan worden. Precies daarom hebben we bijkomende maatregelen getroffen.

De Vlaamse regering heeft vrijdag beslist de oplossing naar de Raad van State te sturen. Voorts maken we een nota voor de Europese Commissie om zo toch politiek contact met commissaris Wallström mogelijk te maken. Deze week nog stuur ik commissaris Fishler een brief over het geld voor plattelandsontwikkeling. Aangezien er geen juridische procedure lopende is over dit dossier, moet een gesprek mogelijk zijn. Het is mijn bedoeling hem te overtuigen dat we aan alle eisen voldoen.

We moeten al onze krachten bundelen om dit dossier op Europees niveau te verdedigen. Ik ben ervan overtuigd dat we een belangrijke en moeilijke stap vooruit hebben gezet. Dit neemt niet weg dat we moeten blijven werken aan het wegwerken van het mestprobleem, door enerzijds de warme sanering en anderzijds de mestverwerking. (*Applaus bij de VLD, sp-a, AGALEV en VU&ID*)

De voorzitter : De bespreking is gesloten.

ACTUELE VRAGEN (*Regl. art. 82*)

Kritiek van 11.11.11 op het beleid inzake ontwikkelingssamenwerking

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Ramon tot de heer Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking, over de kritiek van 11.11.11 op het beleid inzake ontwikkelingssamenwerking.

De heer Frans Ramon : 11.11.11 geeft het Vlaamse ontwikkelingsbeleid een vier op tien. De kritiek is niet nieuw. Zo zou Vlaanderen te weinig een concentratiebeleid voeren en onvoldoende aandacht besteden aan een beleid inzake educatie en sensibilisering. De discussie lijkt een welles-nietesspelletje en ik weet dat de minister zal antwoorden dat alle aandacht naar Zuid-Afrika, Marokko en Mozambique gaat. Maar Vlaanderen zit intussen wel met een negatief imago opgezadeld.

De kritiek op de educatie kan tellen : er is geen beleidskader, er gaat steun naar projecten die geen ontwikkelingsprojecten zijn, en de middelen voor de gemeentelijke convenants worden teruggebracht. Hoe springt de minister om met deze kritiek ? Er werd nochtans een programma opgesteld in samenwerking met Coprogram. Waarom is 11.11.11 daar niet van op de hoogte ?

Minister Bert Anciaux : De heer Ramon gaat ervan uit dat het hier om een welles-nietesdiscussie gaat, maar kritiek is niet altijd terecht. Zo krijgt het budget voor ontwikkelingssamenwerking een vijf op tien, al zal het budget deze legislatuur met 350 procent stijgen en is het tegenover vorig jaar verdubbeld. Er is ook wat kritiek op het gebrek aan een concentratiebeleid, terwijl de federale overheid met 25 prioritaire landen werkt en Vlaanderen vooral met Zuid-Afrika en met Mozambique en Marokko werkt. Er is ook kritiek op de samenwerking met Chili, terwijl die samenwerking vorig jaar werd stopgezet.

Wat de sensibilisering en educatie betreft, werd er in maart binnen een beleidskader een projectoproep gelanceerd, dit in nauwe samenwerking met Coprogram. Het verbaast me dat 11.11.11 daar niet van op de hoogte is, te meer daar de organisatie zelf drie projecten heeft ingediend en tientallen andere projecten onder de koepel van de organisatie thuishoren.

Met het oog op de defederalisering van de huidige federale middelen voor sensibilisering en educatie werd een contract uitgewerkt met een opdrachthouder, die een beleidskader uitwerkt. Hierover vond in februari een vergadering plaats met de sector en ook voor volgende week is er een vergadering gepland met een groot deel van de betrokkenen, waaronder Coprogram.

Wat het project Regenwoud.com betreft, werden met het oog op een goed bestuur sluitende afspraken gemaakt met de projectindieners. Het advies van 11.11.11 werd daarin verwerkt.

Het is waar dat Vlaanderen er nog niet helemaal staat op het vlak van de ontwikkelingssamenwerking. Maar zeggen dat we tijdens deze zittingsperiode niets hebben gepresteerd, doet de waarheid geweld aan. Het is evident dat het uittekenen van een beleidskader met heel wat kinderziektes gepaard gaat, maar we hebben volgens mij belangrijke stappen voorwaarts gezet. Ik heb het gevoel dat de NGO's niet in dank aanvaarden dat ze niet langer alleen de centrale partners zijn in het ontwikkelingsbeleid.

De heer Frans Ramon : De communicatie loopt blijkbaar mank. Daar moet iets aan gedaan worden.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vlaams feestlied voor de viering van 700 jaar Guldenensporenslag

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer De Cock tot de heer Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid, over het Vlaams feestlied voor de viering van 700 jaar Guldenensporenslag.

De heer Dirk De Cock : In de kranten van gisteren stonden er negatieve commentaren over het feestlied dat door de Vlaamse regering werd uitgekozen voor de viering van 700 jaar Guldenensporenslag. Men vraagt zich bijvoorbeeld af of het feestlied in overeenstemming is met het decreet van 5 november 1990.

In een maatschappij moet dynamiek mogelijk zijn. Met dit feestlied stapt Vlaanderen af van het vijandbeeld waaraan sommigen zo gehecht blijven, en zoekt het naar kansen op interactie.

In onze maatschappij staat perceptie meer en meer

gelijk met de realiteit. Daarom vraag ik de regering dat ze de perceptie zou ombuigen. Wie heeft dit lied gekozen en waarom ?

Minister Paul Van Grembergen : In de kranten van gisteren werd voor het feestlied verkeerdelijk ook het woord volkslied gebruikt. Een volkslied is een symbool, een hymne die bij plechtige gelegenheden wordt gezongen. Deze symbolen moet men eer betonen, want anders kwetst men de ziel van anderen. Men mag deze symbolen echter niet misbruiken.

De Vlaamse regering wil de Vlaamse symbolen niet verdoezelen. Bij plechtige gelegenheden zullen onze hymne en onze Vlaamse Leeuw nog steeds aanwezig zijn. De regering wil echter het Franse voorbeeld volgen en van de nationale feestdag op 11 juli een volksfeest maken en niet alleen het feest van een aantal notabelen.

Feestliederen zijn liederen van een bepaald moment. Zo is dit lied gecreëerd ter gelegenheid van zevenhonderd jaar Guldenensporenslag. De Vlaamse regering heeft dit lied niet zelf gekozen. Een eerbaar gezelschap heeft een voorstel geformuleerd en de regering heeft daarmee ingestemd.

We willen ook proberen om van 11 juli een vakantiedag te maken voor het hele Vlaamse volk. (*Applaus bij AGALEV en bij VU&ID*)

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Kritiek van Unizo op de nieuwe regeling inzake expansiesteun

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Stassen tot de heer Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over de kritiek van Unizo op de nieuwe regeling inzake expansiesteun.

Minister-president Dewael zal op deze vraag antwoorden.

De heer Jos Stassen : Ik stel vast dat minister Gabriels hier niet vaak aanwezig is. Daardoor kunnen we niet discussiëren met hem over zijn beleid.

Bij het aantreden van deze regering was men het erover eens dat er op de markt genoeg financiële middelen zijn voor economische investeringen. Een uitzondering werd gemaakt voor de startende en de

kleine ondernemingen en voor ecologische investeringen.

Op basis daarvan heeft minister Van Mechelen onder meer een ontwerp van kaderdecreet uitgewerkt over de expansiesteun. De Raad van State heeft zich over dit ontwerp uitgesproken en binnenkort zal het voorgelegd worden aan het parlement.

Nu stelt Unizo dat dit ontwerp eigenlijk een uitzonderingssituatie creëert voor de grote ondernemingen en dat het niet beantwoordt aan de oorspronkelijke doelstellingen.

Daarom zou ik graag weten hoe de minister van economie reageert op deze belangrijke kritiek.

Minister-president Patrick Dewael : Minister Gabriëls verblijft momenteel in Japan. Hij is daar niet alleen om sportieve redenen, maar ook in het kader van zijn opdracht inzake buitenlandse handel.

De vroegere expansiewetgeving kwam vooral ten goede aan de grote ondernemingen, legde de nadruk op het aspect tewerkstelling en was automatisch toepasbaar, wat problemen opleverde met Europa.

Minister Van Mechelen heeft de basis gelegd voor een expansiebeleid nieuwe stijl. Zijn ontwerp voor een nieuw expansiedecreet zal uitgebreid aan bod komen in dit parlement. KMO's zullen meer dan in het verleden in aanmerking komen voor expansiesteun. Behalve tewerkstelling zullen er nog andere criteria worden ingevoerd, onder meer vorming en opleiding, investeringen in milieutechnologie en onderzoek en ontwikkeling (O&O). Niet alleen de overheid maar ook de privé-sector moet meer investeren in research.

Unizo kan bij de parlementaire behandeling van het ontwerp van decreet betrokken worden. Eventueel kan het ontwerp dan nog worden bijgestuurd. Er wordt veel meer dan vroeger rekening gehouden met de KMO's.

De heer Jos Stassen : Ik steun de analyse van de minister-president.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Schadevergoeding voor de slachtoffers van de vliegcrash in Oostende

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van

de heer Ramoudt tot de heer Stevaert, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie, over een schadevergoeding voor de slachtoffers van de vliegcrash in Oostende.

Minister Van Grembergen zal deze vraag beantwoorden.

De heer Didier Ramoudt : Vijf jaar na het ongeval bij de luchtshow in Oostende staan de slachtoffers nog geen stap verder. De correctionele rechtbank van Brugge heeft deze week de organisatoren en de veiligheidscöördinatoren vrijgesproken. De verzekeraar van de Jordaanse luchtvaartmaatschappij had beloofd voorschotten uit te keren, maar dat is nog steeds niet gebeurd. De regering heeft via het Rode Kruis 20 miljoen frank uitgekeerd voor dringende noden. De financiële situatie van sommige slachtoffers is als gevolg van de oplopende ziekenhuiskosten, dramatisch.

Kan de Vlaamse regering renteloze en recupereerbare voorschotten uitkeren aan de ergst getroffen slachtoffers ?

Minister Paul Van Grembergen : De correctionele rechtbank van Brugge heeft alle schuld bij de piloot gelegd. De Vlaamse regering zal dit vonnis respecteren. We willen ongewenste gevolgen vermijden. Ik zal de bevoegde minister vragen om te bemiddelen tussen slachtoffers en verzekeraars. De Vlaamse regering heeft vijf jaar geleden 20 miljoen frank ter beschikking gesteld van de slachtoffers, voor dringende en specifieke noden.

Voor uw meer specifieke vragen moet u zich richten tot minister Stevaert. Ik heb van hem terzake geen verdere richtlijnen ontvangen om te antwoorden.

De heer Didier Ramoudt : De minister zal maandag een delegatie van de slachtoffers ontvangen. Als de regering steun zou verlenen aan de zwaarst hulpbehoevenden, dan kan dat op geen enkele wijze worden opgevat als een schuldbekentenis. Het gaat om een gebaar van menselijkheid.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Behoud en bescherming van het Noordzeehotel in Knokke

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Van Duppen tot de heer Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangeleg-

heden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid, over het behoud en de bescherming van het Noordzeehotel in Knokke.

De heer Jan Van Duppen : Er werden 1600 handtekeningen verzameld om het Noordzeehotel in Knokke te beschermen. Op 1 juni werd echter een sloopvergunning afgeleverd, op voorwaarde dat er een bouwvergunning wordt toegekend voor het nieuwe complex dat in de plaats komt.

De eigenaar is bereid een andere bestemming te geven aan het gebouw als zijn onkosten en investeringen vergoed worden. Het gaat om architecturaal zeer waardevol gebouw. Niet alleen het Sint-Lukasarchief, maar ook heel wat handelaars uit de buurt hebben gevraagd om het gebouw te beschermen. Het gebouw heeft een grote betekenis voor de Vlaamse Beweging. Vlaanderen zal een modderfiguur slaan in de internationale architectuurwereld als dit gebouw wordt afgebroken. Zal de minister maatregelen nemen om het gebouw alsnog te beschermen ?

Minister Paul Van Grembergen : Het Sint-Lukasarchief heeft een procedure ingeleid om het gebouw te beschermen. Bij een petitie werden 1600 handtekeningen ingezameld. Bij het onderzoek door de provinciale commissie voor Monumenten en Landschappen is gebleken dat de zeer waardevolle theaterzaal is verwoest en dat belangrijke elementen van de gevelstructuur zijn verdwenen. Daarom heeft de provinciale commissie een negatief advies gegeven.

De stad Knokke en het provinciebestuur hebben een ongunstig advies gegeven, de afdeling Monumenten en Landschappen eveneens. Ik heb dit negatieve advies gehonoreerd en het Noordzeehotel in Knokke niet op de beschermingslijst geplaatst. Dat heeft rechtsgevolgen. De beslissing is genomen en de eigenaar wist in welke omstandigheden hij zich bevond. Ik weet dat de eigenaar al appartementen verkocht heeft. Het architecturale erfgoed van Huib Hoste is belangrijk. Daarom heb ik gevraagd om een inventaris op te maken van de verwezenlijkingen van Hoste en na te gaan wat waardevol is. We besteden veel zorg aan het monumentenerfgoed, ook in de kuststreek, maar ik blijf bij mijn beslissing over het Noordzeehotel in Knokke.

De heer Jan Van Duppen : Twee details zijn niet correct. De kern van het verhaal gaat terug op het feit dat men verzuimd heeft om zich bij het advies uit te spreken over meer dan alleen maar de

vierkante experimentele theaterzaal. Men heeft niets toegevoegd over de rest van het gebouw. Ik heb van de eigenaar en de aannemer vernomen dat de verkopen van appartementen slechts toezeggingen zijn. Het kan niet dat een notariële akte opgemaakt wordt van een verkocht appartement dat er nog niet is.

Er zijn nog mogelijkheden. De petitie van het Sint-Lukasarchief laat zien wat de huidige toestand is, wat de situatie is als het gebouw gerestaureerd wordt en wat de toestand is als het hotel vervangen wordt door banale glas- en betonbouw.

Voor de Vlaamse Gemeenschap zou het zinvol kunnen zijn om met de eigenaar tot een akkoord te komen over een andere invulling van het gebouw, vanaf het ogenblik dat er een nieuw beschermingsbesluit is. De structuur van het gebouw leent zich daartoe. Ook voor Knokke zou het een goede zaak zijn als de stad inspanningen doet om het gebouw te bewaren en nadien te gebruiken voor zeer exclusieve appartementen en recepties.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

MOTIE VAN ORDE

Voorstel tot verdaging van agendapunten

De heer Francis Vermeiren : Ik betreur de houding van de oppositie en ik onderschrijf die niet, maar ik kan er toch begrip voor opbrengen. Ik stel voor om de agendapunten, die nog niet behandeld werden, en de stemmingen te verdagen naar de volgende plenaire vergadering.

De voorzitter : Is iedereen het daarmee eens ?
(*Instemming*)

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

Wij komen opnieuw bijeen op woensdag 12 juni 2002 om 14 uur. (*Instemming*)

- *De vergadering wordt gesloten om 16.07 uur.*

BERICHTEN VAN VERHINDERING

Herman De Reuse, Lucien Suykens :

gezondheidsredenen ;

Ludwig Caluwé, Carl Decaluwe, Wivina Demeester-De Meyer, Robert Voorhamme : buitenslands ;

André-Emiel Bogaert, Johan Malcorps, Ria Van Den Heuvel, Christian Van Eyken : ambtsverplichtingen ;

Patricia Ceysens : familieverplichtingen.

